

Отже, органічне землеробство є актуальним на сучасному етапі розвитку й з кожним роком зростає кількість споживачів, які зацікавлені в придбанні та споживанні екологічно чистої продукції.

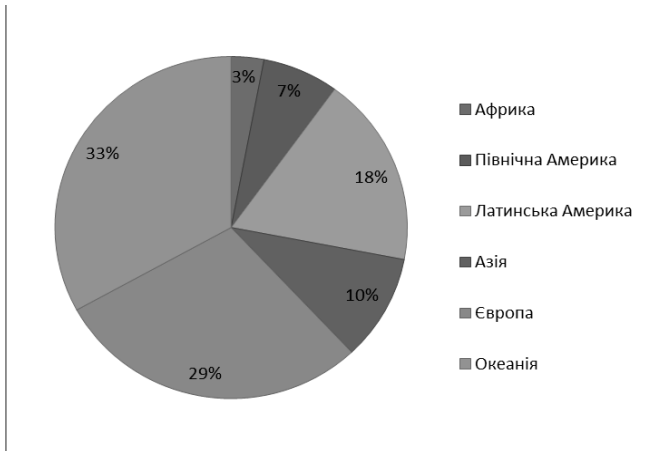

Рис. 2: Розподіл світової площі земель, відведених під вирощування органічної продукції за регіонами світу, 2011 р.

Література

1. Оперативні дані Міжнародної спілки «Slow food». [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.slowfood.com/>.
2. Оперативні дані Дослідного інституту органічного сільського господарства (FiBL-IFOAM) [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.organic-world.net/>.

Засць А. І.

(обліково-економічний ф-т, IV курс)

АУДИТ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ ЗА ТОВАРИ, РОБОТИ ТА ПОСЛУГИ

На сучасних українських підприємствах стан розрахунків з дебіторами є достатньо напруженим. Це пов'язано з існуванням великих сум боргів, а також з тривалими термінами їх погашен-

ня. У зв'язку з цим виникає необхідність удосконалення аудиту дебіторської заборгованості.

Над дослідженням аудиту дебіторської заборгованості працювали такі вчені, як Савченко В.Я., Іванова Н.А., Ролінський О.В., Мултанівська Т.В., Дікань Л.В, Савицька Г.В., Усач Б.Ф. та інші.

Основними завданнями аудиту дебіторської заборгованості за товари, роботи та послуги є:

- встановлення дотримання вимог діючого законодавства щодо розрахунків з дебіторами;

- встановлення законності виникнення дебіторської заборгованості;

- перевірка своєчасності погашення заборгованості;

- оцінка правильності синтетичного і аналітичного обліку розрахунків з дебіторами;

- перевірка наявності та правильності оформлення первинних документів, що підтверджують факт виникнення чи погашення дебіторської заборгованості;

- перевірка правильності оцінки дебіторської заборгованості та розрахунку величини резерву сумнівних боргів;

- перевірка правильності списання заборгованості, строк позовної давності по якій минув;

- визначення достовірності показників фінансової звітності відносно дебіторської заборгованості [1].

Процес проведення аудиторської перевірки дебіторської заборгованості можна представити у вигляді певного порядку здійснених аудиторських процедур (рис. 1).

Наведені нижче основні види порушень повинні братися до уваги як бухгалтерами-практиками для їх уникнення, так і аудиторами для виявлення у процесі аудиту:

- заміни виписок банку іншими або виправлення відповідних сум, що свідчать про погашення дебіторської заборгованості;

- зарахування отриманих сум дебіторської заборгованості на погашення заборгованості невідповідних дебіторів-платників;

- списання недостач та крадіжок за рахунок збільшення дебіторської заборгованості;

- невідповідність даних синтетичного й аналітичного обліку дебіторської заборгованості та зобов'язань;

- неправильне визначення (оцінка) сум дебіторської заборгованості та зобов'язань у зв'язку з коливанням курсу валют на дату складання балансу при розрахунках в іноземній валюті;

- неправильний розрахунок суми резерву безнадійної дебіторської заборгованості, що може бути спричинено: відсутністю

зіставної інформації за попередні звітні періоди; арифметичними неточностями; не взяттям до уваги вхідного сальдо по рахунку «Резерв сумнівних боргів»; шахрайством із сумами дебіторської заборгованості підзвітних осіб; відображена дебіторська заборгованість не належить підприємству [2].

Рис. 1. Послідовність проведення аудиторської перевірки дебіторської заборгованості

Для уникнення зазначених помилок, які виникають при аудиті дебіторської заборгованості, необхідними є: ефективна система внутрішнього контролю, яка сприятиме зміцненню довірливої та розрахункової дисципліни, підвищенню відповідальності за дотриманням платіжної дисципліни, скороченню дебіторської заборгованості; розробка заходів для зменшення розмірів дебіторської заборгованості; застосування комп'ютерних програм при розрахунках з дебіторами; створення на підприємстві графіку документообігу, який би забезпечив покращення облікової роботи, посилення контрольних функцій бухгалтерського обліку, своєчасне створення бухгалтерської, статистичної, податкової звітності.

Отже, на шляху успішної діяльності підприємства важливим етапом є проведення аудиторської перевірки стану, наявності та аналізу дебіторської заборгованості та підготовка достовірного висновку про стан його господарства.

Література

1. Петрик О. А. Організація та методика аудиту підприємницької діяльності: навч. посіб. / О. А. Петрик, В. Я. Савченко, Д. Є. Свідерський. — К.: КНЕУ, 2008. — 472 с.

2. Утенкова К. О. Аудит: навч. посіб./ К. О.Утенкова. — К.: Алерта, 2011. — 542 с.

Заніздра С. А.

(ф-т економіки та управління, магістрант)

СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ РОЗВИТКУ МІСТА

Ефективне управління розвитком території неможливе без застосування сучасних підходів, провідне місце серед яких протягом двох останніх десятиліть належить стратегічному управлінню [1, С. 102—113].

Мета стратегічного управління — це розбудова такої динамічної системи, яка давала б змогу забезпечувати своєчасне визначення місії, цілей та стратегій, розробку і виконання системи планів (як інструментів реалізації стратегічних орієнтирів), удосконалення організаційної структури системи та її окремих підсистем, що є основою для підвищення їх конкурентоспроможності та існування в довгостроковій перспективі.

Стратегічне управління — це адаптивний процес, за допомогою якого здійснюється регулярне розроблення та корекція системи формалізованих планів, перегляд змісту заходів щодо їх виконання на основі безперервного контролю та оцінювання змін, що відбуваються зовні та всередині керованого об'єкта. Таким чином, стратегічне управління поєднує стратегічне планування, реалізацію стратегії та стратегічний контроль [2].

Сучасне місто нині є одним з об'єктів стратегічного управління. Це обумовлено низкою причин. Передусім тим, що на сього-